

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 236/2020
19.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Бранке Дражић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву Министарства унутрашњих послова, за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда – Одељења у Нишу П-4 У 4678/20 од 10.09.2020. године, са противном странком АА из села ..., Општина ..., чији је пуномоћник Зоран Митић, адвокат из ..., у предмету престанка радног односа, у нејавној седници већа одржаној дана 19.02.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **УВАЖАВА, УКИДА СЕ** пресуда Управног суда – Одељења у Нишу П-4 У 4678/20 од 10.09.2020. године и предмет враћа Управном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, уважена је тужба тужиоца АА из села ..., Општина ... и поништено решење туженог Министарства унутрашњих послова, Кабинета министра 01 број .. од 27.12.2019. године, а ставом другим диспозитива обавезан тужени орган да тужиоцу накнади трошкове управног спора у износу од 17.870,00 динара. Решењем Министарства унутрашњих послова, Кабинета министра 01 број .. од 27.12.2019. године, утврђено је да је тужиоцу, полицијском службенику Министарства унутрашњих послова, Полицијске управе у ..., престао радни однос дана 10.09.2019. године, када је постала правноснажна пресуда Основног суда у Врању К.бр. 106/17 од 20.02.2019. године, којом му је, због учињеног кривичног дела из члана 359. став 1. Кривичног законика, изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се овако утврђена казна неће извршити уколико у року од 2 године од правноснажности пресуде не учини ново кривично дело.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде поднетом због повреде закона, другог прописа или општег акта или повреде правила поступка која је могла бити од утицаја на решење ствари подносилац истиче да је неоснован закључак Управног суда да у конкретном случају није било могуће применити Закон о државним службеницима. Указује да је суд занемарио чињеницу да условна осуда у систему кривичних санкција представља меру упозорења а не казну, те да се тек код опозивања условне осуде, утврђена казна изриче и подобна је самосталном извршењу. Сматра да, имајући у виду разлику између условне осуде и казне затвора, мора бити неспорно да

је основана примена члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима у вези са чланом 172. став 1. и члана 250. Закона о полицији. Наиме, новелама Закона о државним службеницима од 16.12.2018. године, прописано је да условна осуда представља самосталан основ за престанак радног односа, при чему престанак радног односа услед условне осуде није регулисан Законом о полицији. Стога се на основу члана 172. став 1. и члана 250. Закона о полицији има применити чан 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима који се на целокупан начин примењује и на запослене у Министарству унутрашњих послова, укључујући и полицијске службенике. Указује да се на запослене у Министарству унутрашњих послова Закон о полицији примењује као *lex specialis* док је Закон о државним службеницима *lex generalis*. Предлаже да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду преиначи или укине.

Противна странка у одговору на захтев предлаже да суд захтев одбије а подносиоца захтева обавезе да му накнади трошкове на име састава одговора на захтев за преиспитивање судске одлуке.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС", број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев основан.

Према разлозима образложења побијане пресуде, оспорено решење је донето уз погрешну примену материјалног права. По оцени Управног суда, како је одредбом члана 172. став 1. тачка 2) Закона о полицији, другчије прописан престанак радног односа полицијског службеника по сили закона у погледу дана престанка радног односа – даном достављања правноснажне пресуде Министарству, а не даном правноснажности пресуде, како је прописано одредбом члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима, то не би било могуће применити одредбе Закона о државним службеницима, јер у оваквој ситуацији на примену Закона о полицији упућује одредба члана 250. истог закона.

Оцењујући законитост побијане пресуде, Врховни касациони суд налази да су основани наводи захтева да је поступањем Управног суда повређен закон на штету подносиоца захтева.

Одредбом члана 172. став 1. тачка 2) Закона о полицији ("Службени гласник РС", бр. 6/16 и 24/18) прописано је да поред случајева престанка радног односа утврђених другим прописима, полицијском службенику, односно осталим запосленима, по сили закона радни однос у Министарству престаје када се утврди да је правноснажном пресудом осуђен на казну затвора од најмање шест месеци - даном достављања правноснажне пресуде Министарству. Према тачки 3) истог члана полицијском службенику, односно осталим запосленима, по сили закона радни однос у Министарству престаје када се утврди да је правноснажном пресудом осуђен на казну затвора за следећа кривична дела: примање мита; давање мита; трговина утицајем; насиље у породици; злоупотреба у вези са јавном набавком; злоупотреба положаја одговорног лица; омогућавање злоупотребе остваривања права азила у иностраној држави; злоупотреба службеног положаја; превара у служби; проневера; одавање службене тајне - даном достављања правноснажне пресуде Министарству.

Одредбом члана 250. истог закона прописано је да ако овим законом, прописима донетим на основу овог закона и посебним колективним уговором за полицијске службенике није другачије прописано, на права и дужности, рад и радне односе полицијских службеника, примењују се прописи о државним службеницима и посебан колективни уговор закључен у складу са тим прописима, општи прописи о раду и закон којим се уређује општи управни поступак.

Одредбом члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима ("Службени гласник РС", бр. 79/05... 95/18) прописано је да државном службенику престаје радни однос по сили закона ако буде осуђен на казну затвора од најмање шест месеци или му је изречена условна осуда на казну затвора од најмање шест месеци без обзира на период проверавања за учињено кривично дело које га чини недостојним за обављање послова државног службеника - даном правноснажности пресуде.

Одредбом члана 2. Правилника о утврђивању кривичних дела за чију осуду државни службеник постаје недостојан за обављање послова, односно вршење дужности („Службени гласник РС“, број 26/19) прописано је да недостојни за обављање послова, односно вршење дужности државног службеника чини изречена условна осуда на казну затвора од најмање шест месеци без обзира на период проверавања за: 1) кривична дела против службене дужности – злоупотреба службеног положаја (члан 359. Кривичног законика), несавестан рад у служби (члан 361. Кривичног законика), противзаконита и исплата (члан 362. Кривичног законика), ненаменско коришћење буџетских средстава (члан 362а Кривичног законика), превара у служби (члан 363. Кривичног законика), проневера (члан 364. Кривичног законика), послуга (члан 365. Кривичног законика), трговина утицајем (члан 366. Кривичног законика), примање мита (члан 367. Кривичног законика), давање мита (члан 368. Кривичног законика) и одавање службене тајне (члан 369. Кривичног законика); 2) сва друга кривична дела за која може бити изречена казна затвора од пет година.

У решењу о престанку радног односа, које је оспорено тужбом, цитирани су сви наведени прописи и наведено да су стекли услови за престанак радног односа АА запосленог у Министарству унутрашњих послова, Полицијској управи у ..., у складу са чланом 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима, имајући у виду да му је пресудом Основног суда у Врању К бр. 106/17 од 20.02.2019. године, која је постала правноснажна 10.09.2019. године, изречена условна осуда у трајању од две године, за кривично дело злоупотреба службеног положаја у помагању из члана 359. став 1. у вези члана 35. Кривичног законика, што га чини недостојним за обављање послова односно вршење дужности.

Из цитираних одредби Закона о државним службеницима и Закона о полицији произлази да се, а како је то прописано одредбом члана 250. Закона о полицији, Закон о државним службеницима (као *lex generalis*) примењује на права, обавезе и дужности, рад и радне односе полицијских службеника, када Законом о полицији (као *lex specialis* законом) прописима донетим на основу тог закона и посебним колективним уговором за полицијске службенике није другачије прописано, те да Закон о полицији представља посебан закон (*lex specialis*) у односу на Закон о државним службеницима, па и у погледу случајева за престанак радног односа полицијских службеника, јер је у члану 172. Закона о полицији поред случајева престанка радног односа утврђених другим прописима, прописано још шест случајева када полицијском службенику престаје, односно може престати радни однос. Овим посебним случајевима није обухваћено изрицање условне осуде у трајању од најмање шест месеци полицијском службенику, које је, међутим, прописано чланом 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима. Из наведених разлога полицијском службенику, радни однос по сили закона, може да престане на основу одредбе члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима, ако су за то испуњени услови прописани овом одредбом, јер изрицање условне осуде у трајању од најмање шест месеци полицијском службенику, овај случај престанка радног односа није обухваћен одредбом члана 172. став 1. тачка 2) Закона о полицији. Радни однос на основу одредбе члана 131. став 1. тачка 2. Закона о државним службеницима полицијском службенику престаје даном

правноснажности пресуде којом је полицијском службенику изречена условна осуда на казну затвора од најмање шест месеци.

С обзиром на наведено, по налажењу Врховног касационог суда, подносилац захтева у оспореном решењу образложио је законски основ за престанак радног односа АА, у складу са цитираним одредбама чл. 250. и 172. Закона о полицији и члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима. Код изнетог, а с обзиром на разлоге дате у образложењу побијане пресуде, не може се прихватити као правилна оцена Управног суда да се у конкретном случају не може применити одредба члана 131. став 1. тачка 2) Закона о државним службеницима.

Имајући у виду све изложено, а како Управни суд због погрешне оцене основаности тужбе из разлога које је у побијаној пресуди навео није ценио друге наводе тужбе, посебно наводе да је оспорено решење донео ненадлежни орган, да је дело за које је тужилац осуђен правноснажном пресудом суда извршено у време, када је Законом о полицији и Законом о државним службеницима било прописано да радни однос, по сили закона, престаје само у случају осуде на безусловну, ефективну казну затвора, као и да се није могао применити ни Правилник о утврђивању кривичних дела за чију осуду државни службеник постаје недостојан за обављање послова односно дужности, јер није био на снази у време извршења кривичног дела за које је осуђен (02.02.2015. године), Врховни касациони суд је нашао да је побијаном пресудом повређен закон на штету подносиоца захтева.

С обзиром на изложено, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 55. став 2. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде и предмет вратио Управном суду да донесе нову одлуку о законитости оспореног решења након оцене навода тужбе и одговора на тужбу.

Врховни касациони суд није одлучивао о захтеву противне странке за накнаду трошкова. Ово стога што овом пресудом није окончан поступак по тужби, већ је захтев уважен, побијана пресуда Управног суда укинута и предмет враћен Управном суду на поновно одлучивање, па ће се о трошковима поступка поводом правног лека одлучити у коначној одлуци на основу одредбе члана 165. став 3. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...87/18), на чију сходну примену упућује члан 74. Закона о управним споровима.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 19.02.2021. године, Узп 236/2020

Записничар,
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић